

Restart - povratak
ishodištima za novi početak

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi zakonodavni okvir

Standardi kvalitete
arhitektonskih usluga
/ BIM i digitalna transformacija
arhitektonskih usluga

BLOK 2 – EUROPSKA PRAKSA: KAKO PLANIRAMO PROSTOR?

Europski sustavi prostornog planiranja – zaključak
Nikša Božić

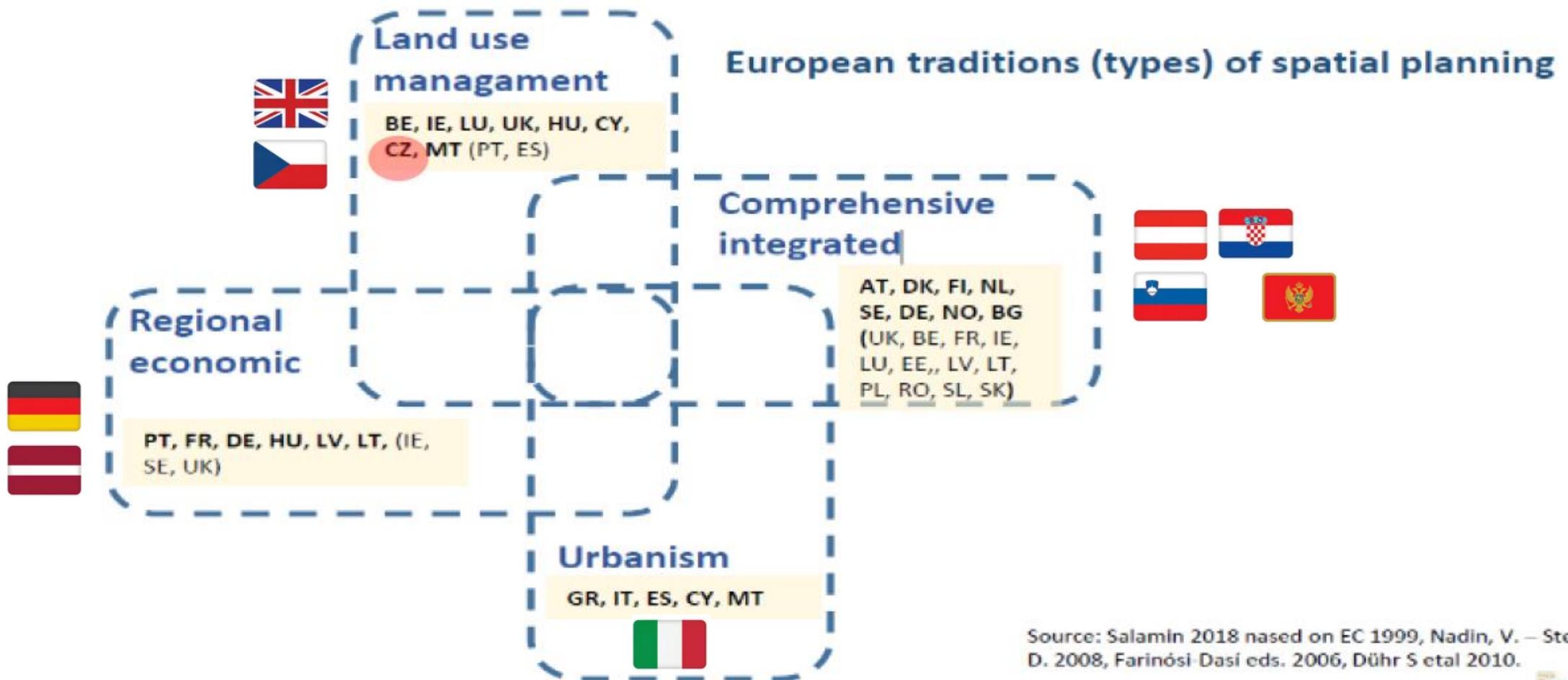
Hrvatska / Vesna Marohnić Kuzmanović, Zavod za prostorni razvoj, MPGI, Slovenija / Bogdana Dražič, ZAPS, Češka / Vit Rezac, Faculty of Architecture CTU u Pragu, Njemačka / Tihomir Viderman, Brandenburgische TU Cottbus-Senftenberg, Crna Gora / Sonja Dragović, KANA (ko ako ne arhitekt), Italija / Gabriele Torelli, IUAV University of Venice, Ujedinjeno Kraljevstvo / Vincent Goodstadt, University of Manchester / European Council of Spatial Planners, Latvija / Gunta Lukstina, Jonas Büchel, University of Latvia / Urban Institute of Riga, Austrija / Eva Schwab, Technische Universität Graz

DANI ARHITEKATA

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

Hrvatska
komora
arhitekata

DANI ARHITEKATA

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

Nadležnosti za sustav prostornog planiranja

Prostorno planiranje u nadležnosti saveznih
država / pokrajina / regija

Prostorno planiranje zakonodavno jedinstveno
na razini države

Karakter planova na različitim razinama

Podjela na strateške i provedbene dokumente

Svi planovi imaju provedbeni karakter

- Planovi strateške razine nisu pravni akti

- Planovi strateške razine nisu standardizirani i regulirani

Veze sa strateškim planiranjem

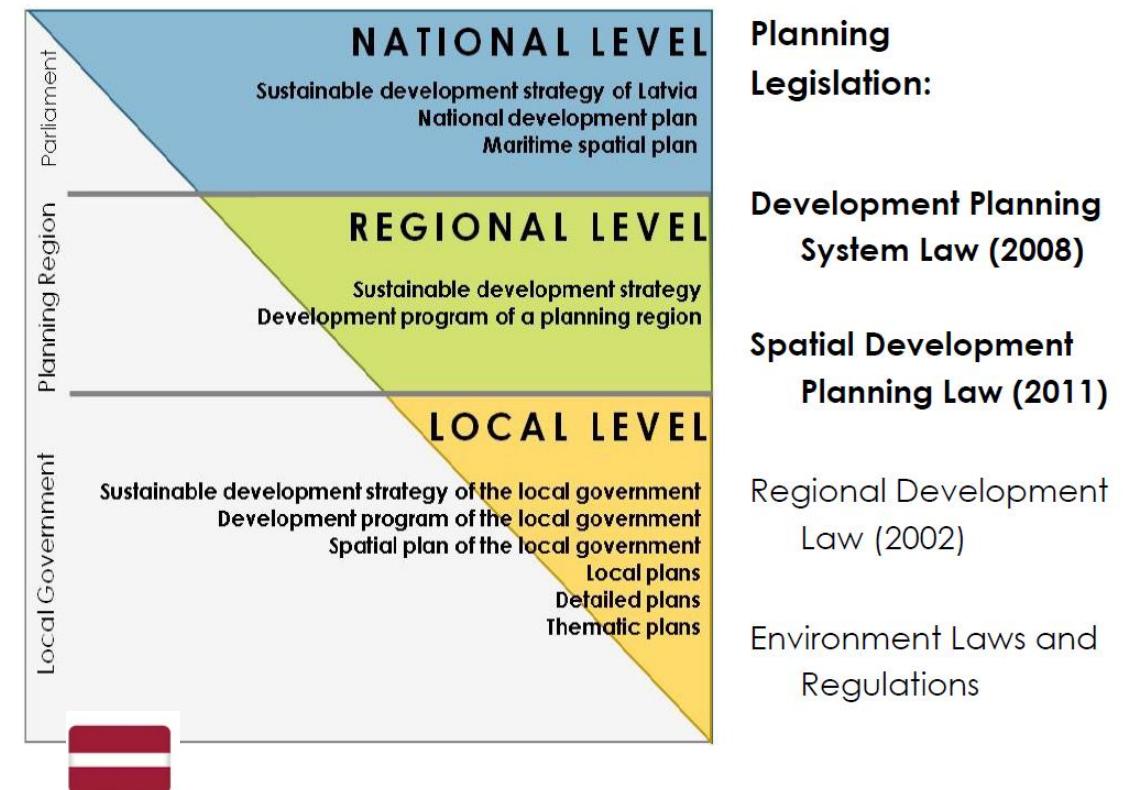

Integrirani sustav; prostorna dimenzija strateških planova

Povezani sustavi, ekonomsko-razvojna dimenzija prostornih planova

Na državnoj razini planira se razvoj infrastrukture, zaštita prirode te gospodarski razvoj

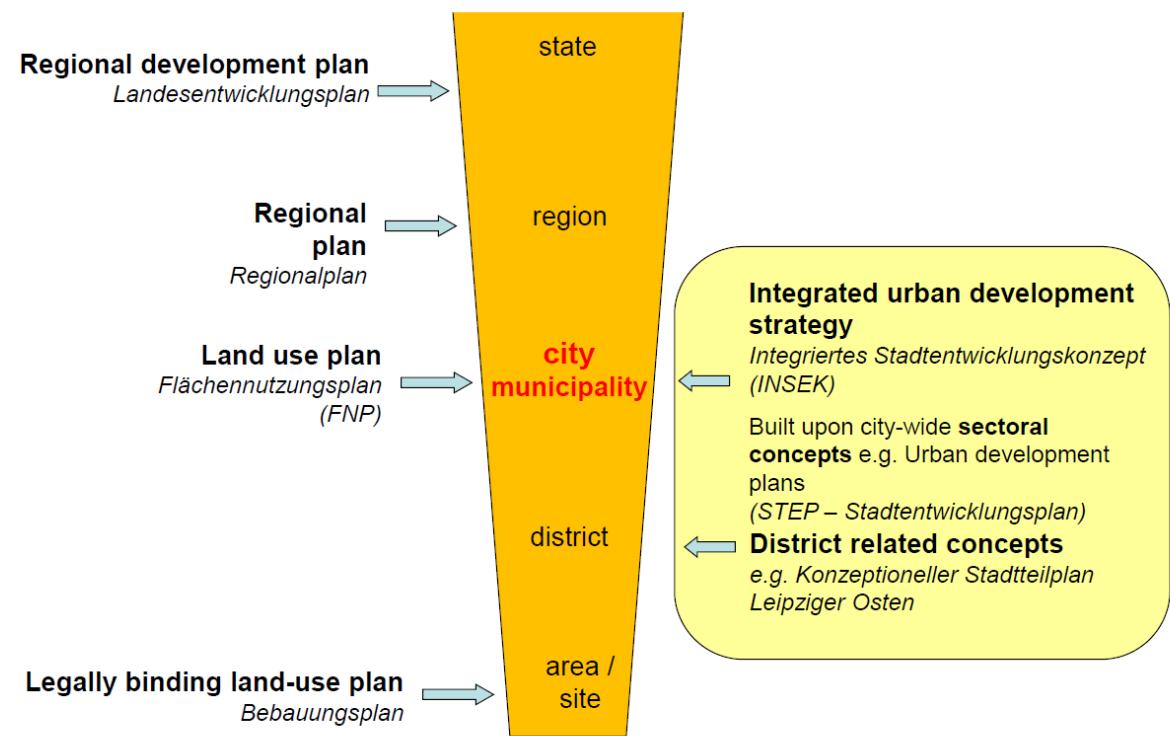

Veze sa strateškim planiranjem

„Neformalni“ / (neregulirani) sustavi planiranja

FROM REDISTRIBUTION TO INTER-URBAN COMPETITION FORMAL AND INFORMAL PLANS IN GERMANY

Slabljenje uloge prostornog planiranja

Amendment: 68/2007 Sb.
Amendment: 191/2008 Sb.
Amendment: 223/2009 Sb.
Amendment: 345/2009 Sb.
Amendment: 379/2009 Sb.
Amendment: 227/2009 Sb.
Amendment: 424/2010 Sb.
Amendment: 281/2009 Sb.
Amendment: 420/2011 Sb.
Amendment: 142/2012 Sb.
Amendment: 167/2012 Sb.
Amendment: 350/2012 Sb.
Amendment: 257/2013 Sb.
Amendment: 39/2015 Sb.
Amendment: 91/2016 Sb.
Amendment: 298/2016 Sb.
Amendment: 264/2016 Sb.
Amendment: 183/2017 Sb.
Amendment: 194/2017 Sb.
Amendment: 205/2017 Sb.
Amendment: 193/2017 Sb.
Amendment: 225/2017 Sb.
Amendment: 169/2018 Sb.

Building Code 1976

Building Code 1992

New Building Code modifications

auuo

The Planning Roundabout!

- 1946 New Towns Act
- 1947 Town & Country Planning Act
- 1949 National Parks Act
- 1951-1964 Deregulation
- 1967 Civic Amenities Act
- 1968 Town & Country Planning Act
- 1979-1997 Deregulation
- 2004 Planning & C. P. Act
- 2012 - . Deregulation

Nove uloge prostornog planiranja - pregovaranje

Konfliktni interesi zajednica < > investitori
- postupci pregovaranja

Compensation, Betterment

44. člen
(občinski urbanist)

(1) Zaradi zagotavljanja strokovnosti in zakonitosti opravljanja nalog urejanja prostora po tem zakonu mora občina imeti zagotovljeno sodelovanje vsaj ene občinske urbanistke ali občinskega urbanista (v nadalnjem besedilu: občinski urbanist).

(2) Občinski urbanist je oseba, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega arhitekta ali pooblaščenega prostorskega načrtovalca v skladu s predpisi, ki urejajo arhitektурno in inženirsко dejavnost.

(3) Poleg nalog urejanja prostora iz občinske pristojnosti občinski urbanist opravlja tudi naloge:

- strokovnega svetovanja županji ali županu (v nadalnjem besedilu: županu) v zadevah urejanja prostora,
- skrbi za celostno politiko prostorskega razvoja občine,
- skrbi za koordinacijo priprave prostorskih aktov med občino in izdelovalcem prostorskega akta,
- izvaja naloge v postopkih lokacijske preveritve v skladu s tem zakonom.

(4) Oseba, ki v občini opravlja naloge občinskega urbanista, v tej občini ne sme voditi postopkov lokacijske preveritve, če hkrati v tem postopku nastopa kot stranka bodisi on sam, bodisi njegov zakonski ali zunajzakonski partner ali bližnji sorodnik do tretjega kolena, ali če nastopa kot izdelovalec elaborata lokacijske preveritve.

45. člen
(nevladne organizacije, ki delujejo v javnem interesu)

(1) Status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju urejanja prostora, lahko pridobi društvo, ustanova ali zavod, če njegov ustanovitelj ni država, občina, druga oseba javnega prava ali politična stranka, in če izpolnjuje naslednje pogoje:

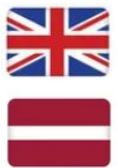
- je ustanovljena za delovanje na področju urejanja prostora,
- je neodvisna od organov oblasti in političnih strank,
- aktivno deluje v širšem javnem interesu na področju urejanja prostora najmanj dve leti.

(2) Minister podrobneje predpiše pogoje in merila za pridobitev in vzdrževanje statusa delovanja v javnem interesu.

(3) Nevladne organizacije, ki imajo status delovanja v javnem interesu na področju urejanja prostora, lahko sodelujejo v postopkih na področju urejanja prostora v skladu s tem zakonom.

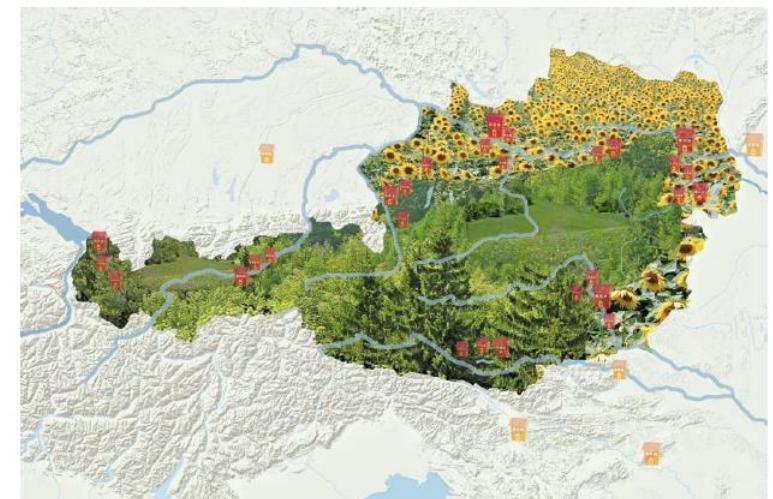
Strateška razina prostornih planova

Nacionalno: razvojne politike (policies)
Regionalno: smjernice
Lokalno: podzakonski akti

Strateški planovi nisu standardizirani ni
regulirani; propisane obavezne podloge

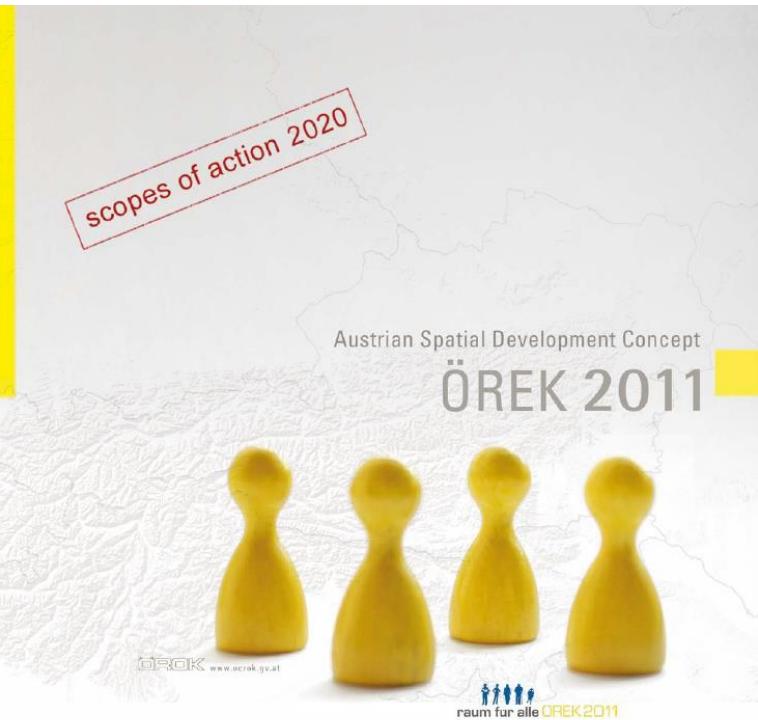

Hrvatska
komora
arhitekata

DANI ARHITEKATA

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

Content

I. Introduction

Why an Austrian Spatial Development Concept? – Mission Statement	13
What does the Austrian Spatial Development Concept 2011 need to consider?	
Factors of influence and political framework.....	14
What are the objectives? Basic tenets and objectives of the	
Austrian Spatial Development Concept 2011.....	17

II. Action Programme

/ 4 / 14 / 36 Strands – Actions – Tasks	24
/ 1. Regional and national competitiveness	30
1.1 Accessibility creates competitive sites: Integrated further development of linear infrastructure	33
1.2 Growth driver: Research, technology and innovation	37
1.3 Regional innovation policy, employment growth and qualification	40
/ 2. Social Diversity and Solidarity.....	44
2.1 Immigration country on the way to becoming an immigrant society	47
2.2 Securing basic services locally and regionally	50
2.3 Quality-based approach on coping with growth	56

/ Climate Change, Adaption and Resource Efficiency..... 60

3.1 Aim for energy self-sufficiency – Spatial impact of the energy system.....	64
3.2 Priority spaces for protection against natural disasters	67
3.3 Sustainable development of settlements and free space.....	70
3.4 Sustainable mobility.....	75

/ Cooperative and efficient handling structures..... 78

4.1 Strengthen regional planning	81
4.2 Development of an agglomeration policy for all of Austria	84
4.3 New partnerships between rural and urban regions	87
4.4 Strengthen the national and European perspectives	88

III. Outlook and Implementation

The Austrian Spatial Development Concept 2011: A document, but much more a process	93
Concretisation of the implementation	94

Glossary

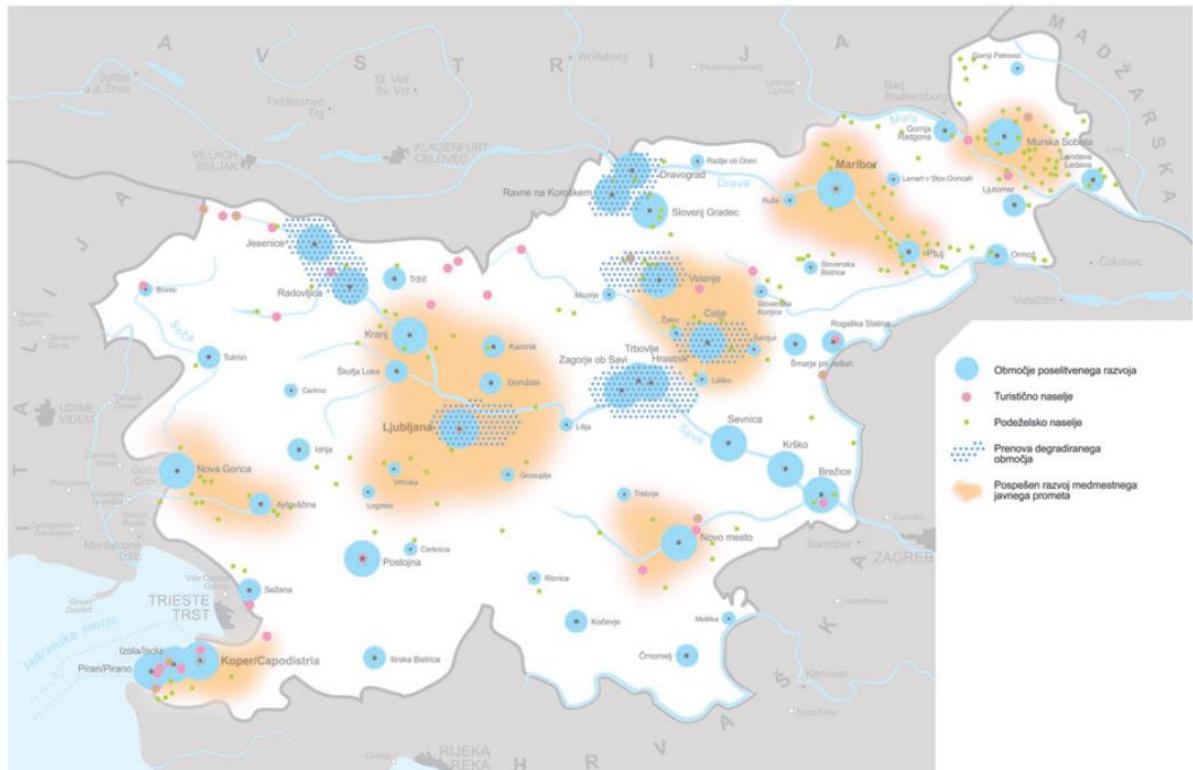

Hrvatska
komora
arhitekata

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

DANI ARHITEKATA

Publikacijska karta št. 1 k poglavju III.1.1
Razvoj poselitve

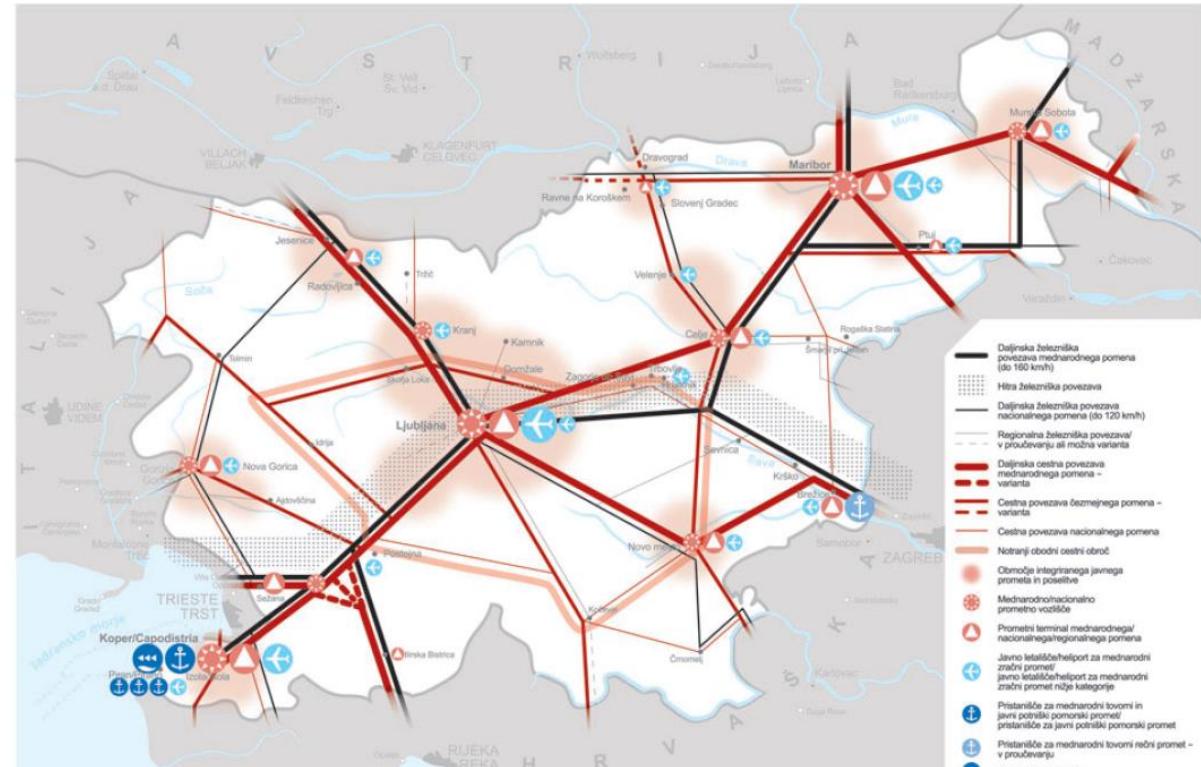
Razvoj mest in drugih naselij

Mjesečna mreža RS in RH je prevezla popoldne v skupaj dva meseca maj in junij 2001 po prevozu ob vodi. 20.07.2001 pa je bila prefurma v strani vodilj pojavljajočih skupin.

Vir: Strokovne podlage SPRS

Kartografska podlaga: MOPT - UPP-MOPE - GURS, GZ, 2003
Kartografska izdobljava: MOPI, julij 2004

Strategija prostorskega razvoja Republike Slovenije

Publikacijska karta št. 3 k poglavju III.2.1
Razvoj gospodarske javne infrastrukture

Usmeritve za razvoj prometnega sistema

Strategija prostorskega razvoja Republike Slovenije

Mjesečna mreža RS in RH je prevezla popoldne v skupaj dva meseca maj in junij 2001 po prevozu ob vodi. 20.07.2001 pa je bila prefurma v strani vodilj pojavljajočih skupin.

Vir: Strokovne podlage SPRS

Kartografska podlaga: MOPT - UPP-MOPE - GURS, GZ, 2003
Kartografska izdobljava: MOPI, julij 2004

Hrvatska
komora
arhitekata

DANI ARHITEKATA

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM

eProstor
EN PROSTOR ZA VSE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Strateški prostorski akti na državni ravni

[Prenova Strategije prostorskega razvoja Slovenije](#)

[Pomorski prostorski plan Slovenije](#)

Državni izvedbeni prostorski akti

[Lokacijski načrt za avtocesto predor Karavanke - Bregana odsek Hrušica - Vrba](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto Razdrto - Fernetiči](#)

[Lokacijski načrt za magistralno cesto – avtomobilsko cesto Razdrto – Peđanoves](#)

[Lokacijski načrt hidroelektrarne Boštanj](#)

[Lokacijski načrt za magistralno cesto - avtomobilsko cesto Šentilj-Pesnica](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto Arja vas - Ločica pri Vranskem](#)

[Lokacijski načrt za vzhodno avtocesto od Malenc do Šentjakoba in del severne obvozne ceste od Tomačevega do Zadobrove v Ljubljani](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Vrasko - Blagovica](#)

[Lokacijski načrt avtoceste za odsek Slivnica - Fram - BDC](#)

[Lokacijski načrt za odsek avtomobilske ceste Višnja Gora - Bič](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Podtabor - Naklo](#)

[Lokacijski načrt za izvennivojski priključek Slovenska Bistrica sever \(Devina\) na avtomobilski cesti A 10 Hoče-Arja vas](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Divača - Kozina](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Blagovica - Šentjakob](#)

[Lokacijski načrt za Primorski krak avtoceste na odseku hitre ceste Vipava - Selo](#)

[Lokacijski načrt za obnovo in doinštalacijo obstoječe hidroelektrarne Doblar na Soči - HE Doblar II](#)

[Lokacijski načrt za obnovo in doinštalacijo obstoječe hidroelektrarne Plave na Soči - HE Plave II](#)

[Lokacijski načrt za železniško progno Puconci - Hodoš - državna meja z Republiko Madžarsko](#)

[Lokacijski načrt za odsek avtoceste Slivnica - Pesnica](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Kozina - Klanec](#)

[Lokacijski načrt za rekonstrukcijo glavne ceste G 10 \(M 10\) na odseku Depala vas - Črnuče, pododsek v Mestni občini Ljubljana](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Klanec - Srmin](#)

[Lokacijski načrt za smer avtoceste Maribor - slovensko-madžarska meja na odseku Vučja vas - Beltinci](#)

[Lokacijski načrt za Primorski krak avtoceste na odseku hitre ceste Razdrto - Vipava](#)

[Lokacijski načrt za avtocestni priključek Razdrto](#)

[Lokacijski načrt za avtocestni priključek Celje zahod, povezovalno cesto in oskrbni center Lopata](#)

[Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Krnovno - Smednik](#)

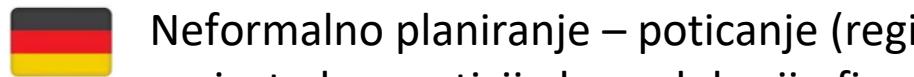
[Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Krška vas - Obrežje](#)

[Lokacijski načrt za vzporedni plinovod M 1/1 na odseku Kidričeve - Rogatec](#)

[Lokacijski načrt za smer avtoceste Karavanke - Obrežje na odseku Rič - Korenica](#)

Planiranje na regionalnoj razini

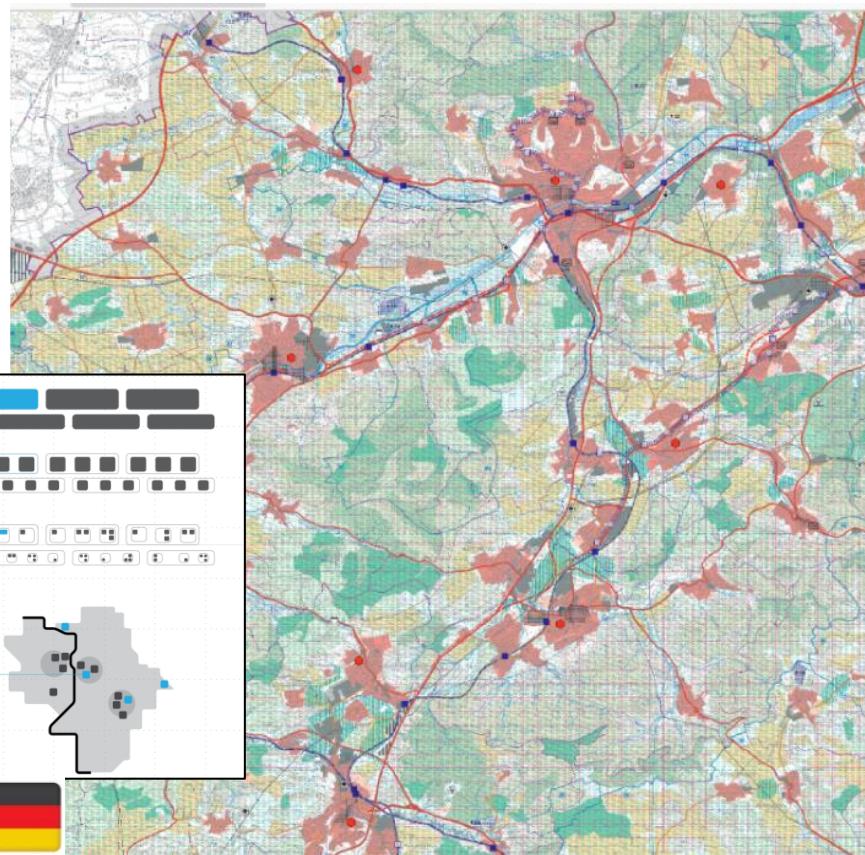
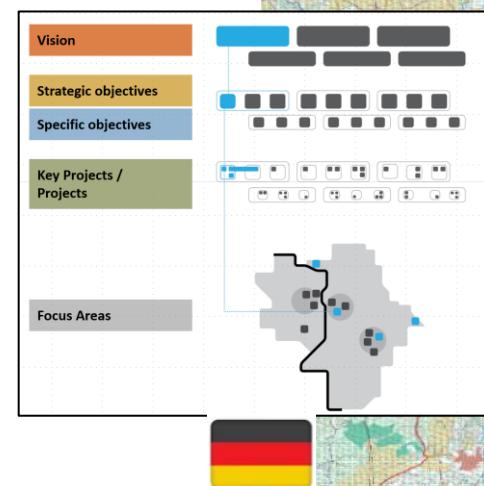
Neformalno planiranje – poticanje (regionalne) suradnje umjesto kompeticije kroz alokaciju finansijskih poticaja

Državni plan daje samo smjernice za planiranje, infrastruktura državnog i regionalnog značaja planira se na regionalnoj razini

Formalizirano planiranje samo na razini regije

Planiranje na razini JLS

Osnovni tip plana na lokalnoj razini kojim se utvrđuju područja za gradnju i namjena površina 1:25.000 / 1:10.000 / 1:5.000

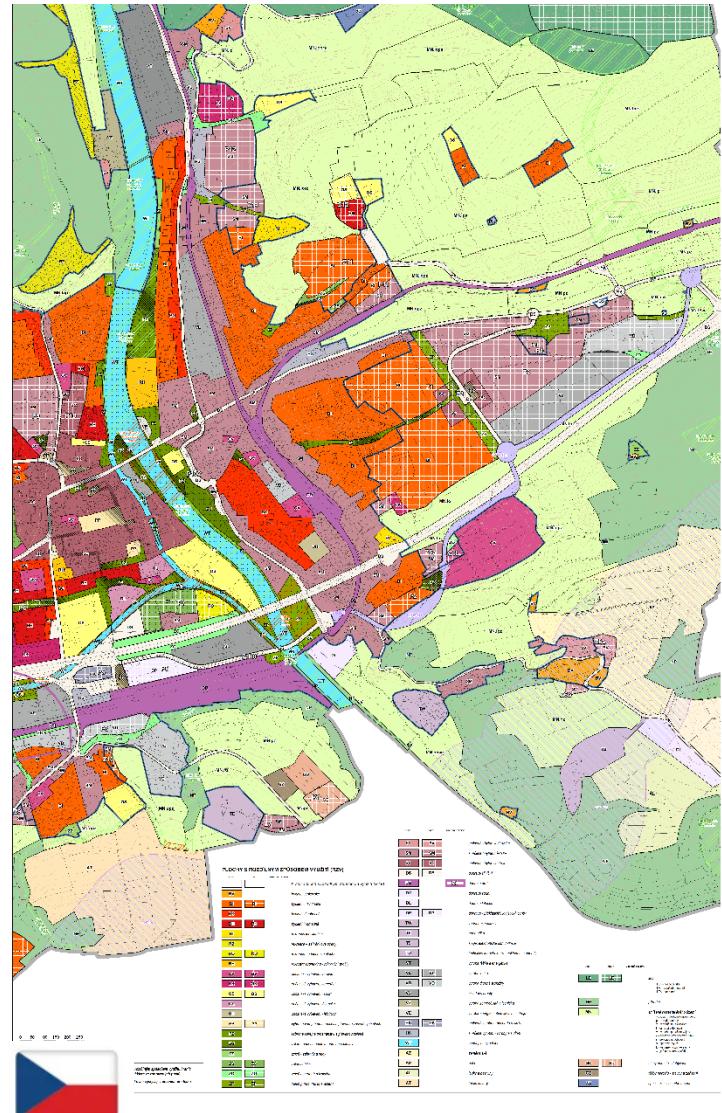
Obavezan tip plana na lokalnoj razini

Nije obavezan, ali se potiče kroz sustav poticaja i drugih finansijskih mehanizama

Plan ima snagu podzakonskog akta

Hrvatska
komora
arhitekata

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

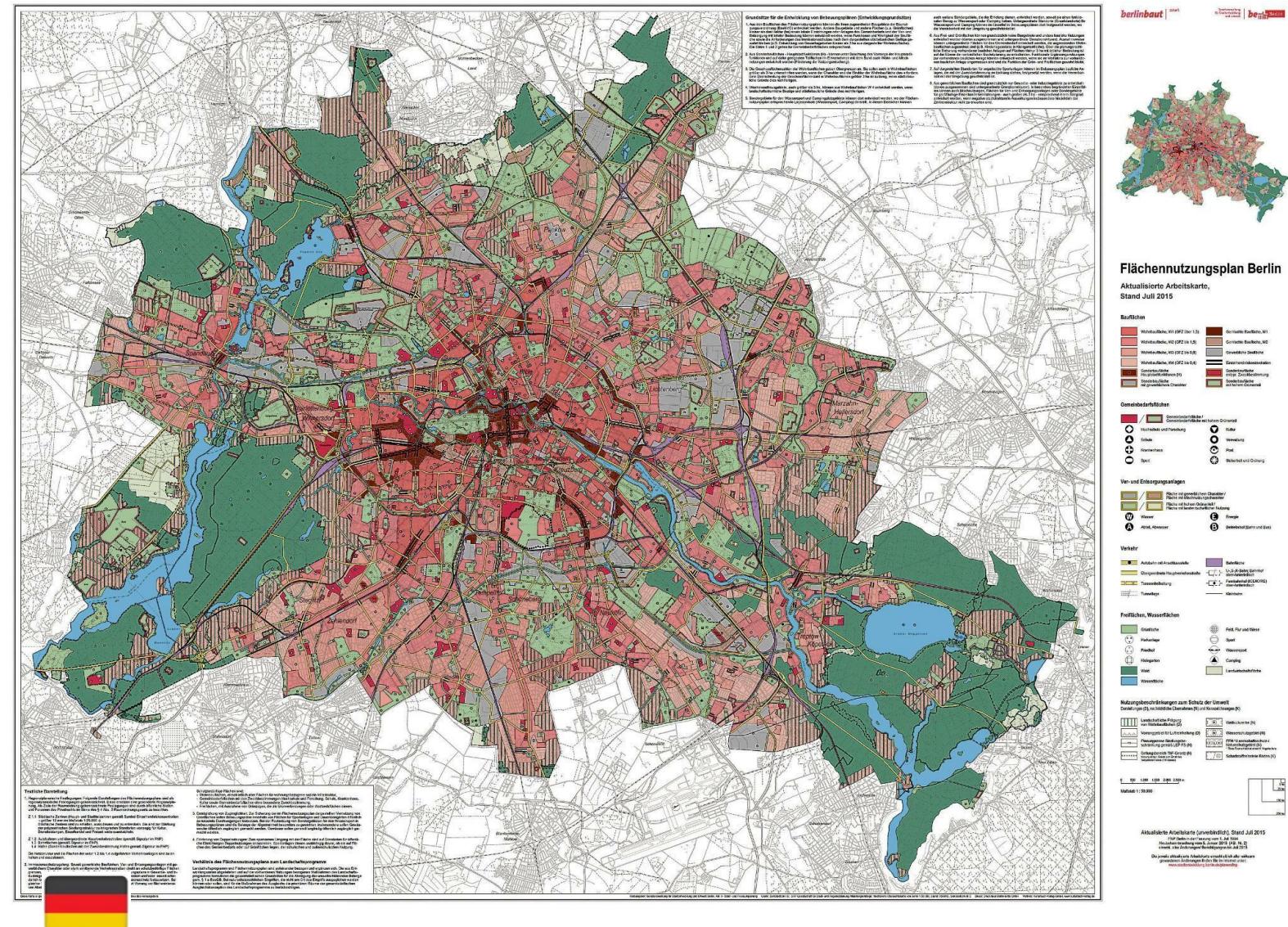
DANI ARHITEKATA

Planiranje na razini JLS

Flächennutzungsplan -
nema snagu podzakonskog
akta za pojedince
(samo namjena i
infrastruktura)

Flächenwidmungsplan –
zahvati u prostoru ne
moraju biti potpuno u
skladu s ovim planom!

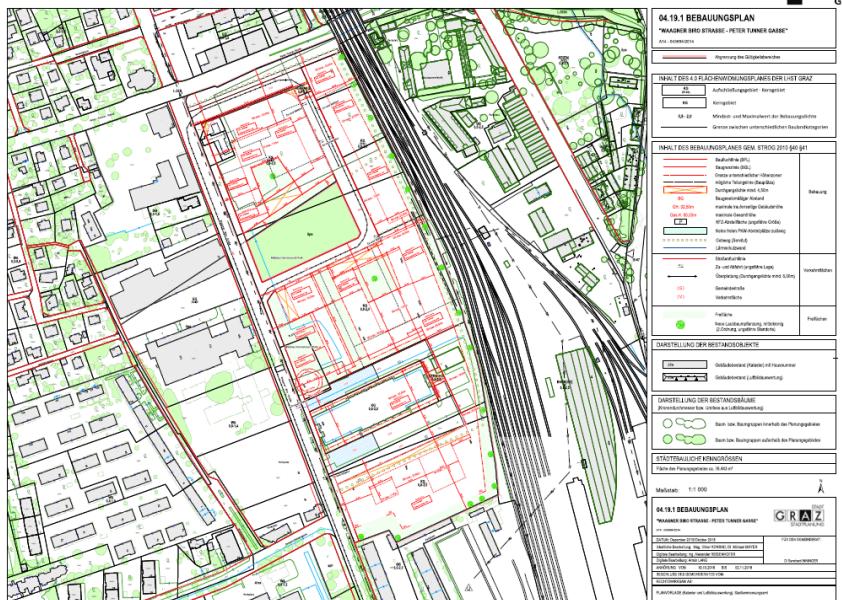
Detaljniji (provedbeni) planovi

Nisu obavezni, ako se donesu onda su pravno obvezujući

145 Institut für Städtebau

Development plan, Source: graz.at
28.05.21

Dr. Eva Schwab

Baufluchlinie:	Linie, in die straßenseitig eine Hauptflucht oder Kante eines Bauwerkes zu stellen ist (auch geschoßweise festlegbar).	
Baugrenzlinie:	Linie, die durch oberirdische Teile von Gebäuden nicht überschritten werden darf; für Nebengebäude können Ausnahmen festgelegt werden (geschoßweise festlegbar).	
Straßenflucht-Linie:	Grenze bestehender oder künftiger öffentlicher Verkehrsflächen (Fahrbahnen, öff. Parkplätze, Gehsteige, Straßenbegleitgrün, Verkehrsanlagen und – einrichtungen).	
Bebauungsdichte:	Verhältnis aus Summe der oberirdischen Geschoßflächen bezogen auf die Netto-Grundstücksfläche (Mindest-/Höchstwert).	0,2 – 0,7
Bebauungsgrad:	überbaute Fläche (Projektion des Gebäudes) bezogen auf die Netto-Grundstücksfläche (Maximalwert).	max. 0,4

Bebauungsplan – jedini pravno obvezujući plan u sustavu planiranja AT i DE, njime se mogu odrediti iznimke od općih pravila; ako ga nema dozvola se izdaje u odnosu na postojeći kontekst izgradnje

Detaljniji (provedbeni) planovi

Uglavnom nisu obavezni

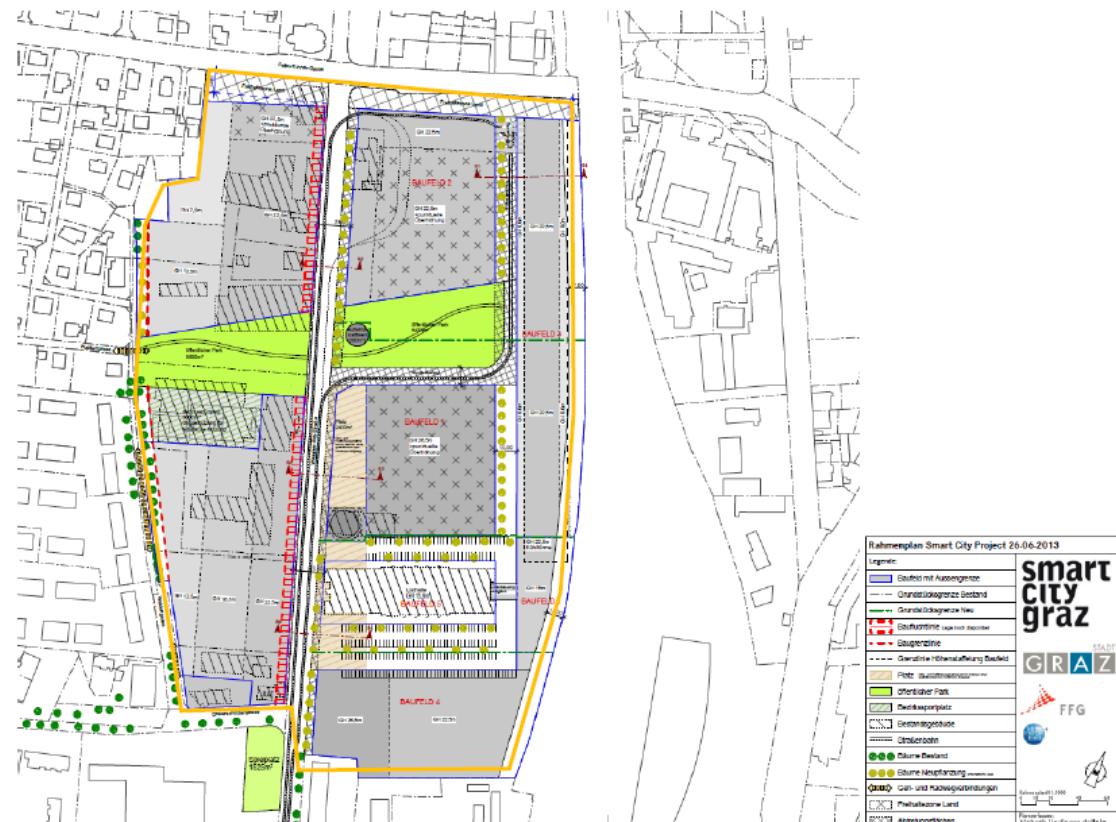
Donose se kada se teži postizanju
veće kvalitete izgrađenog prostora

Koriste ih gradovi za razvoj područja od
posebnog interesa

Koriste ih veliki investitori kako bi
dobili kvalitetnije prostorno rješenje

Moguće iznimke od općih pravila
(pregovaranje s investitorima) !

Pokrajine daju potpore za planove koji
doprinose kvaliteti izgrađenih prostora

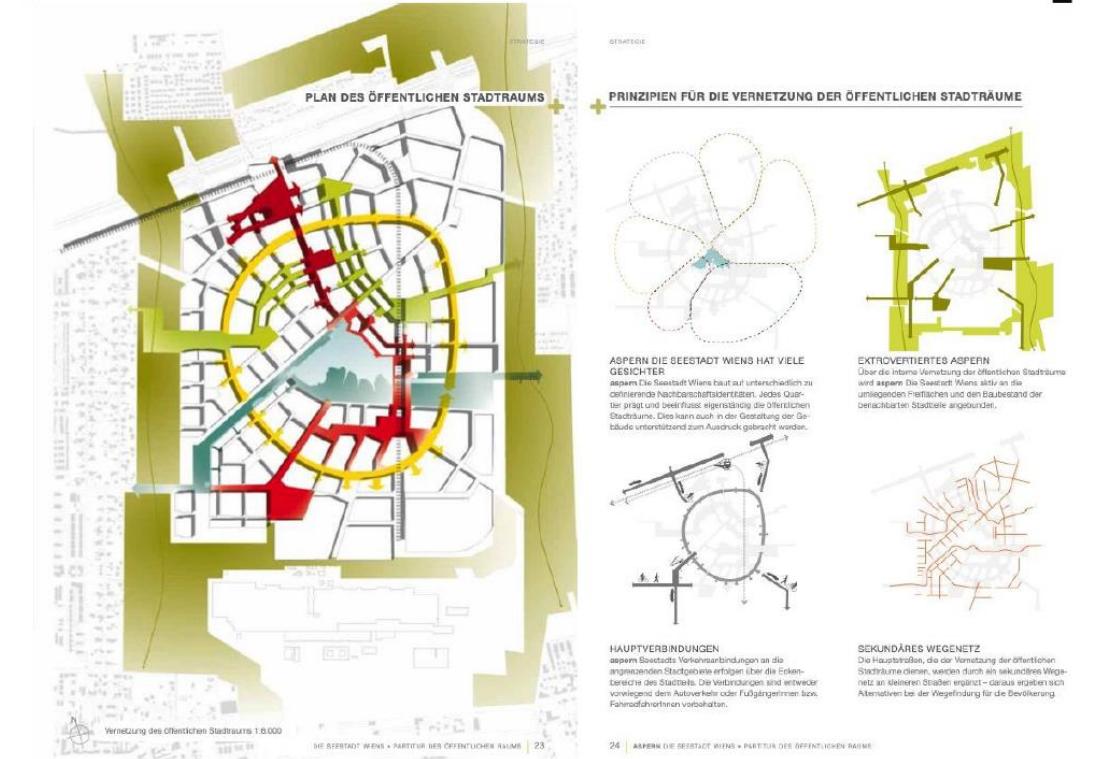
Framework plan, Source: Smart City Graz: Rahmenplan Smart City
28.05.21

Masterplan, Source: freiland Umweltconsulting ZT GmbH

28.05.21

Dr. Eva Schwab

Source: Fiedler, Johannes : Die Instrumente des Städtebaus: Vision+Wirklichkeit. Partitur des öffentlichen Raums, Wien 2009, p.23f

28.05.21

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

DANI ARHITEKATA

Hijerarhija planova

Planovi državne i regionalne razine uglavnom su usmjeravajući – donose načela i smjernice

Načelo supsidijarnosti

Načelo dvostranog usklađivanja

Lojalna suradnja

Diskusije o hijerarhijama urbanog planiranja

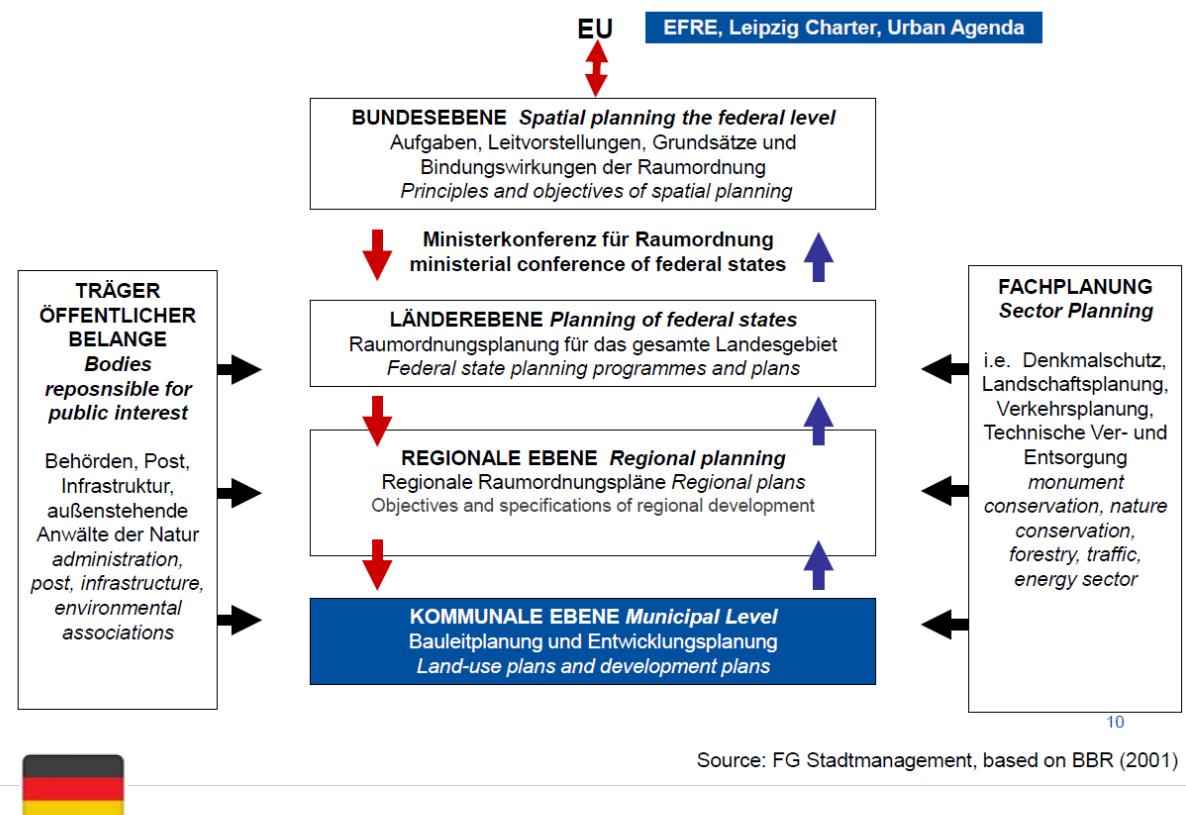

Otpor gubitku ovlasti planiranja na lokalnoj razini

Struka se zalaže za jačanje planiranja na lokalnoj razini

STUFEN DER RÄUMLICHEN PLANUNG IN DEUTSCHLAND
LEVELS OF THE GERMANY'S SYSTEM OF SPATIAL PLANNING

Hijerarhijska usklađenost planova različite razine

Poštivanje načela usklađenosti, ne detalja

Jednostavnije izmjene strateških planova
(u usporedbi s detaljnim planovima –
pravnim aktima)

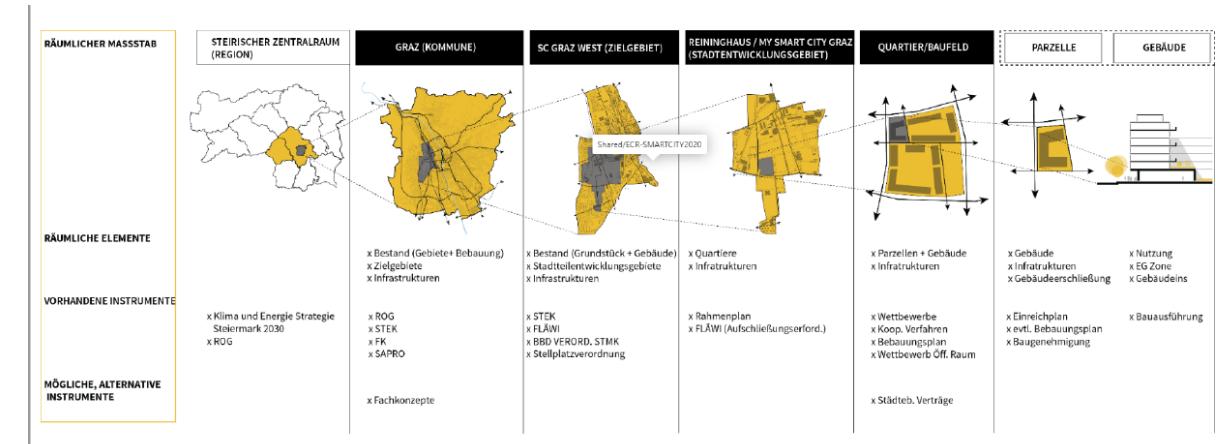
Svi zahvati u prostoru moraju biti u skladu
s prostornim planom JLS

Diskusije o potrebi veće fleksibilnosti u
planiranju

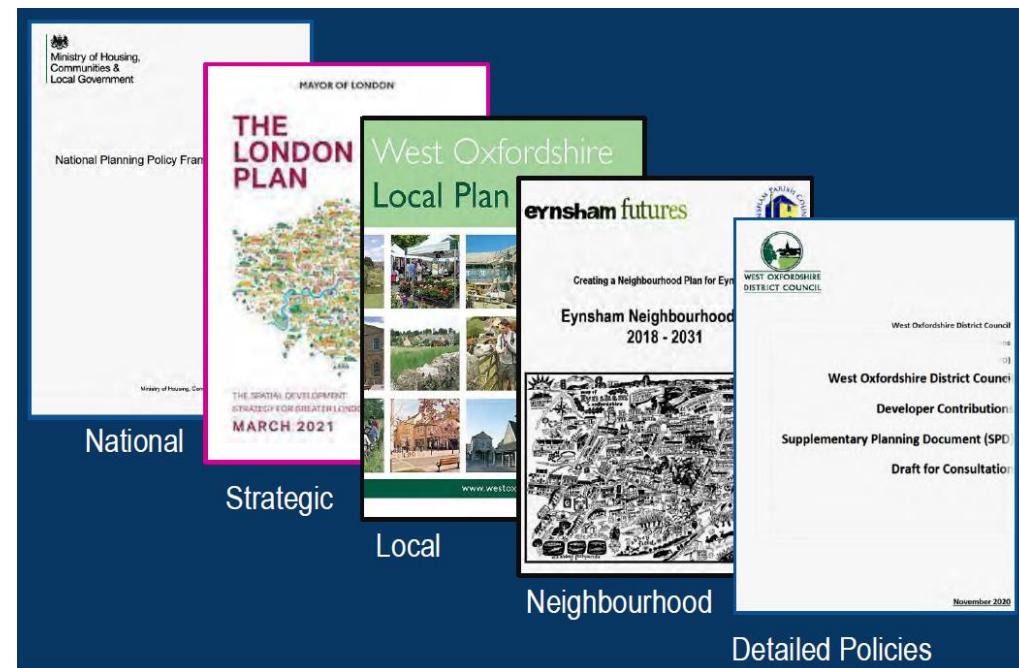

Emilia Romagna – eksperimenti s
prostornim planom kao vrlo fleksibilnim
sistemom

— Hjерархијска усклађеност планова različite razine

- Lokalni plan može biti neusklađen s planom višeg reda – provjerava se usklađenost sa razvojnom strategijom (ne odnosi se na detaljni plan)
- Planovi nisu pravno obvezujući – pregovaranje u postupku izdavanja dozvole za gradnju ali traži se „Evidence-based decisions!“
- Lokacijska provjera – „obilaženje pravila“ iz planova više razine

587. Sklep o lokacijski preveritvi za del območja UN za območje urejanja ŠP 4/1-1 Avtotehna (za F30a), stran 1876.

Na podlagi druge alineje 127. člena ter 129. in 131. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 24/16 – uradno prečiščeno besedilo in 173/20) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na 20. seji dne 15. 2. 2021 sprejel

S K L E P

o lokacijski preveritvi za del območja UN za območje urejanja ŠP 4/1-1 Avtotehna (za F30a)

1. člen

S tem sklepotom se potrdi lokacijska preveritev, ki se nanaša na zemljišče, ki obsega naslednje parcele ali dele parcel v katastrski občini 1738 Dravje: 768/14, 766/16, 766/23, 766/24, 766/25, 767/5, 768/2, 770/1, 770/4, 771/6, 771/2, 771/6, 776/2 in 777/1. Območje lokacijske preveriteve se ureja z Odlokom o ureditvenem načrtu za območje urejanja ŠP 4/1-1 Avtotehna (Uradni list RS, št. 6/94, 78/10, 99/12 in 42/18; v nadalnjem besedilu: UN) in se po določilih UN nahaja v funkcionalni enoti F30a. Območje se po določilih Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obvezna razлага, 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 95/15, 38/16 – avtentična razлага, 63/16, 12/17 – popr., 12/18 – DPN, 42/18 in 78/19 – DPN; v nadalnjem besedilu: OPN MOL – ID) nahaja v delu enote urejanja prostora DR-707 s podrobnejšo namensko rabo CDd – območja centralnih dejavnosti brez stanovanj.

2. člen

Na območju lokacijske preverite iz prejšnjega člena se dopusti individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev iz:

- prvega odstavka 10. člena UN, ki določa dopustnost gradnje maksimalno dveh kletnih etaž, in sicer tako, da se dopusti gradnja največ treh kletnih etaž. Dodatna 3. podzemna parkirna etaža se dovoli na način, da so na površini dovoljena parkirna mesta za opravljanje dejavnosti zavarovalništva – ocenjevanje škod. Preostale zunanjne površine se parkovno uredijo,
- drugega odstavka 11. člena UN, ki določa dopustnost postavite pomožnih objektov, kot so nadstreški, in sicer tako, da se dopusti tudi gradnja nadstreškov, ki so del glavnega objekta in presegajo v UN določene gradbene meje in linije,
- pete alineje 14. člena UN, ki določa, da je maksimalni vertikalni gabarit novih objektov, ki niso ob Celovški cesti, določen z etažnostjo do P+2 za poslovne objekte, izjemoma višji za proizvodno skladiščne objekte, in sicer tako, da se za poslovne objekte dopusti vertikalni gabarit stavb do P+Me+2.

Pogoji za dopustna odstopanja od prostorsko izvedbenih pogojev iz prejšnjega odstavka so naslednji:

– v prvem in drugem kletnih stropih in trobu nepristnosti in izvenči tudi nepristnosti enino zražito ukrivo varovanja nadstrelnic.

Tehnički standardi

Određena standardizacija načina prikaza,
najviše s ciljem ujednačenog izvještavanja
na regionalnoj/nacionalnoj razini

CAD / GIS

Reguliran samo standard provedbenih
planova lokalne razine

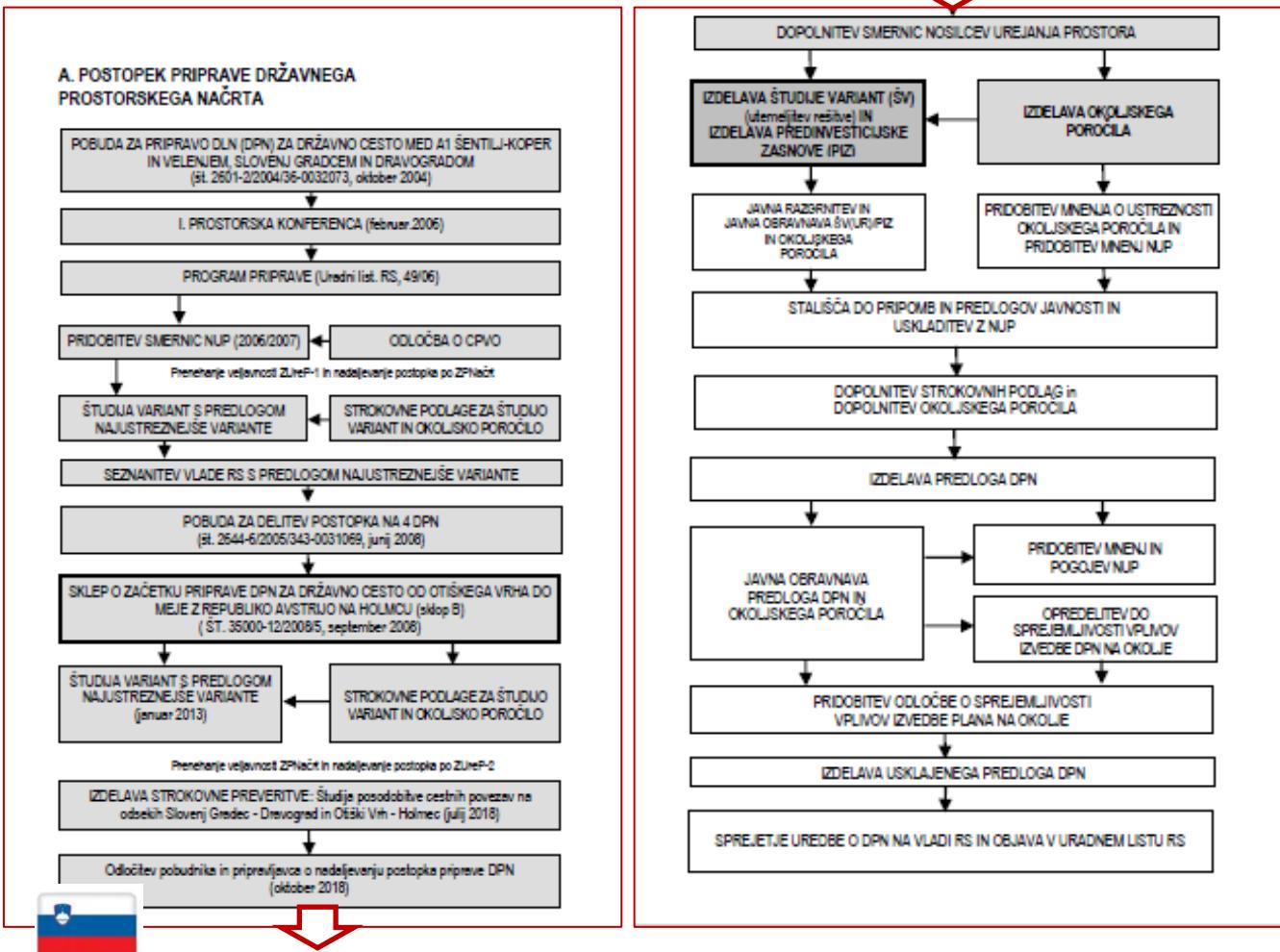
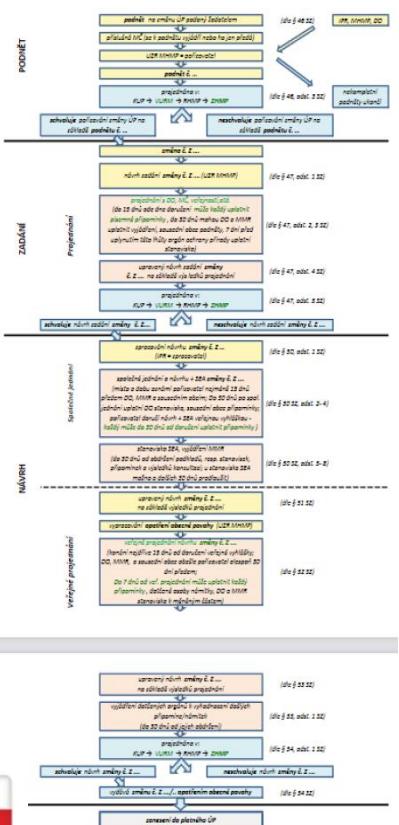
Standardi grafičkog dijela i opreme teksta,
ali kao smjernica
(Lokalne uprave protive se većoj
standardizaciji)

Plochy s rozdílným způsobem využití			
I. úroveň	II. úroveň	III. úroveň	Výkres HLV
vyhl. č. 591/2006 Sb.	STANDARD	standardní podílení	symbol / vizualizace
způsob využití	charakter a specifické vlastnosti prostředí	další specifické vlastnosti	barva RGB
§4 B - bydlení	BV bydlení venkovské		255-170-15 BV
	BI bydlení individuální		255-100-0 BI
	BO bydlení všeobecné		255-60-0 BO
	BH bydlení hromadné		224-22-22 BH
	BX bydlení jiné		200-0-0 BX
§5 R - rekreace	RI rekreace individuální		266-230-0 RI
	RZ rekreace - zahrádkové osady		235-233-15 RZ
	RO rekreace - oddechové plochy		240-240-5 RO
	RH rekreace hromadná - rekreační areály		255-200-15 RH
	RX rekreace jiná		255-215-50 RX
	OV občanské vybavení veřejné		220-90-140 OV
	OV.s izdělání a výchova		220-80-140 OV.s

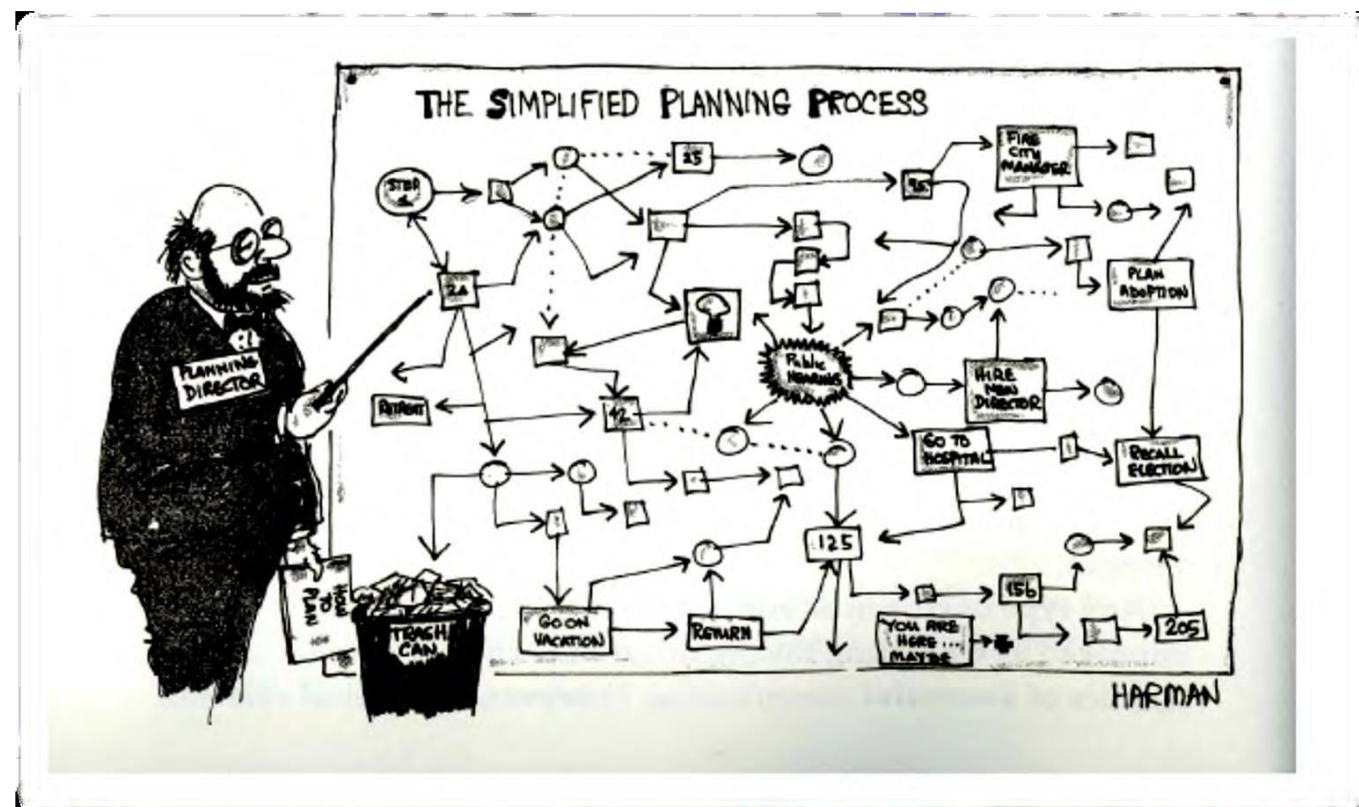
Složenost sustava planiranja

Komplicirana i dugotrajna izrada planova

Složenost sustava planiranja

Kontinuirane izmjene zakonodavnog okvira

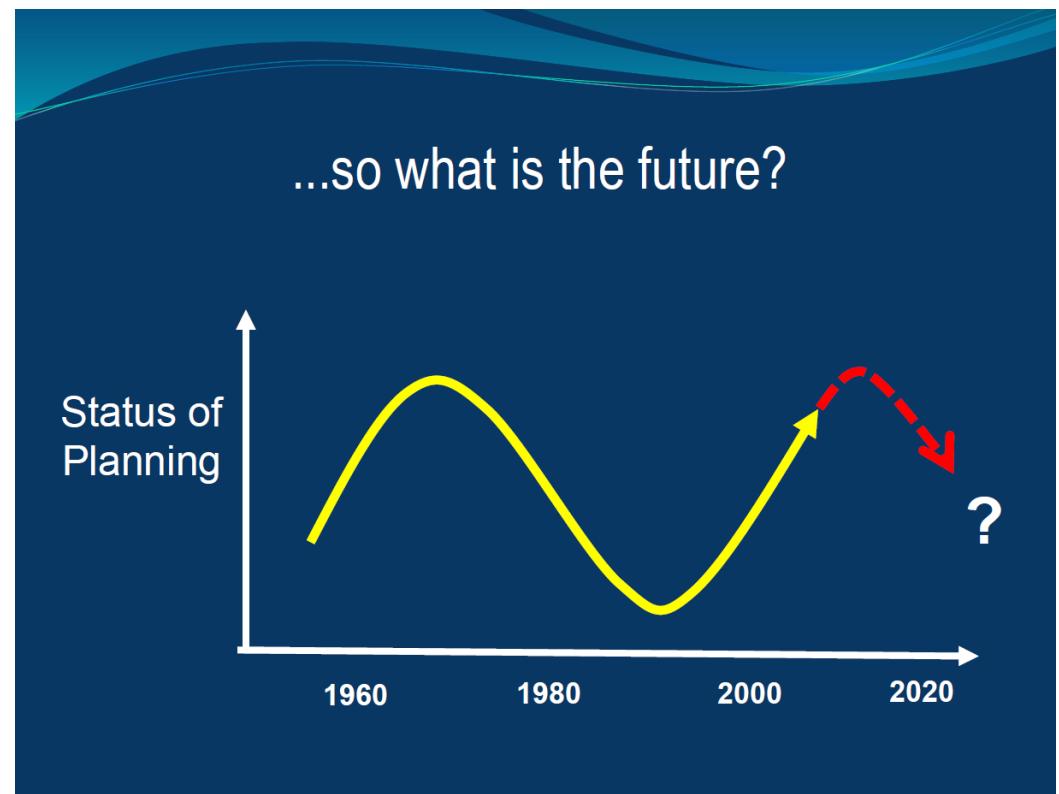

Hrvatska
komora
arhitekata

DANI ARHITEKATA

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

Hrvatska
komora
arhitekata

DANI ARHITEKATA

2021

Prostor i gradnja
– vrijeme za novi
zakonodavni okvir

Hvala na pažnji

Europski sustavi prostornog planiranja – zaključak

Nikša Božić <niksa@ape.hr>